

СТРАТЕГІЧНА КАРТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕМЕНТІВ МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

STRATEGY MAP OF IMPLEMENTATION OF THE ELEMENTS OF INNOVATION TRANSFORMATION MECHANISM OF PUBLIC MANAGEMENT

У статті уточнено завдання механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління. Представлено схему механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління. Механізм культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління, де запропоновано розглядати механізм у розрізі теоретичного, методологічного і практичного аспектів. Слід зазначити, що у методологічній площині характерними рисами такого механізму є специфічні моделі, методи, важелі, інструменти та підходи, які здатні забезпечити досягнення професійної, результативної і підзвітної системи публічної влади за допомогою у т.ч. й культурно-освітнього забезпечення публічного управління. Підкреслено, що одним із стратегічних компонентів якісного оновлення публічної влади є забезпечення відповідності освіти держслужбовців високому рівню сучасних світових стандартів. Розглянуто практичні аспекти реалізації механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління на прикладі Сумської області. Представлено засоби і заходи реалізації культурно-освітніх складових механізму публічного управління (організаційне, економічне (у т.ч. фінансове), соціальне, інформаційне, культурне, освітнє та наукове забезпечення)). Розроблено стратегічну карту реалізації елементів механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління в Сумській області. Зроблено висновок, що реалізація уточненого механізму забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління дозволяє: перейти від традиційних (забюрократизованих) процедур управління до сучасних (на основі цифровізації) технологій електронного урядування; підвищення ефективності роботи органів влади і самоврядування (у т.ч. якості публічних послуг) завдяки децентралізації повноважень.

Ключові слова: публічне управління, інновації, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційні ресурси, механізм.

This article specifies the objectives of the mechanism of cultural and educational support for innovative transformations of public management. The scheme of the cultural and educational support for innovative transformations of public administration is presented. Mechanism of cultural and educational support of innovative transformations of public management, which is proposed to consider the mechanism in the context of theoretical, methodological and practical aspects. It should be noted that on the methodological plane the specific models, methods, values, tools and approaches, which are able to ensure achievement of a professional, efficient and productive system of public authority by means of, among other things, cultural and educational support for public administration. It is emphasized that one of the strategic components of quality renewal of public authorities is to ensure that the education of civil servants meets the high level of modern world standards. The article examines practical aspects of implementation of cultural and educational support for innovative transformations of public administration in the Sumy region. Presented the tools and measures for the implementation of cultural and educational components of the mechanism of public administration (organizational, economic (including financial), social, informational, cultural, educational and scientific support). Developed a strategic map of the implementation of elements of the mechanism of cultural and educational support for innovative transformations of public administration in the Sumy region. It was concluded that the implementation of the specified mechanism of security of innovative transformations of public administration allows: transition from traditional (bureaucratized) management procedures to modern (based on digitalization) technologies of electronic administration; increase efficiency of the work of government and self-government bodies (including the quality of public administration). The main goal of the project is to improve the quality of public services due to the decentralization of powers.

Key words: public administration, innovation, innovation activity, innovation potential, innovation resources, mechanism.

УДК 351
DOI <https://doi.org/10.32843/rma2663-5240-2021.22.14>

Саламатов В.О.

доктор наук з державного управління,
доцент кафедри бізнес-економіки
та адміністрування
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С. Макаренка

Масляк М.І.

аспірант кафедри бізнес-економіки
та адміністрування
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С. Макаренка

Постановка проблеми в загальному вигляді. Докорінні зміни, що відбуваються у політичному та соціально-економічному розвитку України під впливом світових процесів (зовнішньо-системних факторів, насамперед, поширення глобалізації та європейських стандартів урядування), а також закономірні еволюційні зміни (під тиском внутрішньо-системних чинників), в цілому можна охарактеризувати як коеволюційні трансформації, які набувають нових ознак і потребують урахування і відповідного формалізованого оформлення, що

може бути реалізовано в рамках удосконалення (або кардинальної зміни) механізму публічного управління. З іншого боку, зміни, що відбуваються у культурно-освітньому просторі, а також, впроваджуються у публічному управлінні в рамках реформування та інноваційних трансформацій системи державного урядування в цілому також потребують урахування. Відтак, завдання уточнення механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління є актуальним і нагальним, як з теоретичної, так і з практичної точок зору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема управлінських інновацій привертає увагу широкого кола фахівців. Теоретичні і практичні проблеми організаційних змін, підвищення ефективності управлінської діяльності в різних сферах у результаті впровадження управлінських інновацій взаємозв'язку соціальних та управлінських трансформацій. В цьому плані високої оцінки заслуговують праці сучасних українських науковців: В. Бакуменка, Г. Букерт, Я. Дибчинська, К. Полліт, А. Попок, С. Попок, А. Колот, Т. Маматової, Є. Серенсен, Г. Панченко, Г. Пилипенко, Н. Обушна, А. Никифоров, Ж. Торфінг, О. Федорчак, Ж. Хартлі, Х. Хачатуряна, І. Шовкун.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Таким чином, у контексті вищевикладеного виникає потреба у ґрунтовному дослідженні механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління.

Метою статті є визначення та уточнення елементів механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Успішна реалізація цілісної політики публічного управління, спрямованої на потреби громадян і громади, сталий суспільний розвиток і своєчасного реагування на еволюційні виклики, можлива за умови впровадження обґрунтованого механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління. Запропонована схема такого механізму представлена на рисунку 1.

Як видно зі схеми, механізм культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління необхідно розглядати в розрізі теоретичного, методологічного і практичного аспектів.

У теоретичній площині особливості механізму визначають впроваджені концепції, політика і стратегії діяльності, які, в свою чергу обумовлюють її мету, цілі і завдання.

Принципи діяльності, на наш погляд, є незалежними від цих складових: принципи верховенства права; цілісності та комплексності; взаємодії держави, громадян і бізнесу; збалансованості та інші мають реалізовуватись при будь-якому сценарії.

У методологічній площині характерними рисами такого механізму є специфічні моделі, методи, важелі, інструменти та підходи, які здатні забезпечити досягнення професійної, результативної і підзвітної системи публічної влади за допомогою у т.ч. й культурно-освітнього забезпечення публічного управління.

Одним із стратегічних компонентів якісного оновлення публічної влади є забезпечення відповідності освіти держслужбовців високому рівню сучасних світових стандартів, що можна забезпечити на основі їх навчання, перенавчання або підвищення кваліфікації. Вони мають бути гетеропрофільними фахівцями.

За визначенням Попова С.А. «освітня гетеропрофільність публічних службовців – це сукупність різномірних освіт у середовищі публічних службовців, що утворює суперечливе поле професійних компетентностей» [2].

В такому випадку держслужбовці будуть здатні вирішувати складні соціо-економіко-культурні задачі, які формуються під тиском швидкоплинного глобалізованого середовища.

Практичну площину зазначеного механізму окреслюють елементи керуючої, керованої, забезпечуючої та регламентуючої підсистем, контроль за діяльністю яких покладається на вищі органи виконавчої влади.

Реалізація зазначеного механізму органами публічної влади на місцях можлива за результатами, з одного боку, аналізу і урахування місцевих умов і потенціалу (тобто, можливостей і ресурсів), а також загроз (ризиків) впровадження, а з іншого боку – міжсекторальної взаємодії структурних елементів системи (освіти, науки, культури тощо).

Розглянемо практичні аспекти реалізації механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління на прикладі Сумської області.

Як зазначено вище, культурно-освітня складова механізму публічного управління включає: організаційне, економічне (у т.ч. фінансове), соціальне, інформаційне, культурне, освітнє та наукове забезпечення. Представимо їх у розрізі засобів і заходів реалізації:

- організаційні перетворення в органах публічної влади на місцях здійснюються відповідно до реформи, що впроваджується в Україні взагалі;

- економічне забезпечення реформаційних змін може бути розширене за рахунок інших (крім бюджету) джерел фінансування (наприклад, використання краудфандингових платформ тощо);

- соціальне забезпечення включає нові кастомізовані публічні послуги, а також підвищення рівня надання існуючих послуг;

- наукове забезпечення є новим аспектом у публічному управлінні, яке дозволяє обґрунтувати реалізацію інновацій;

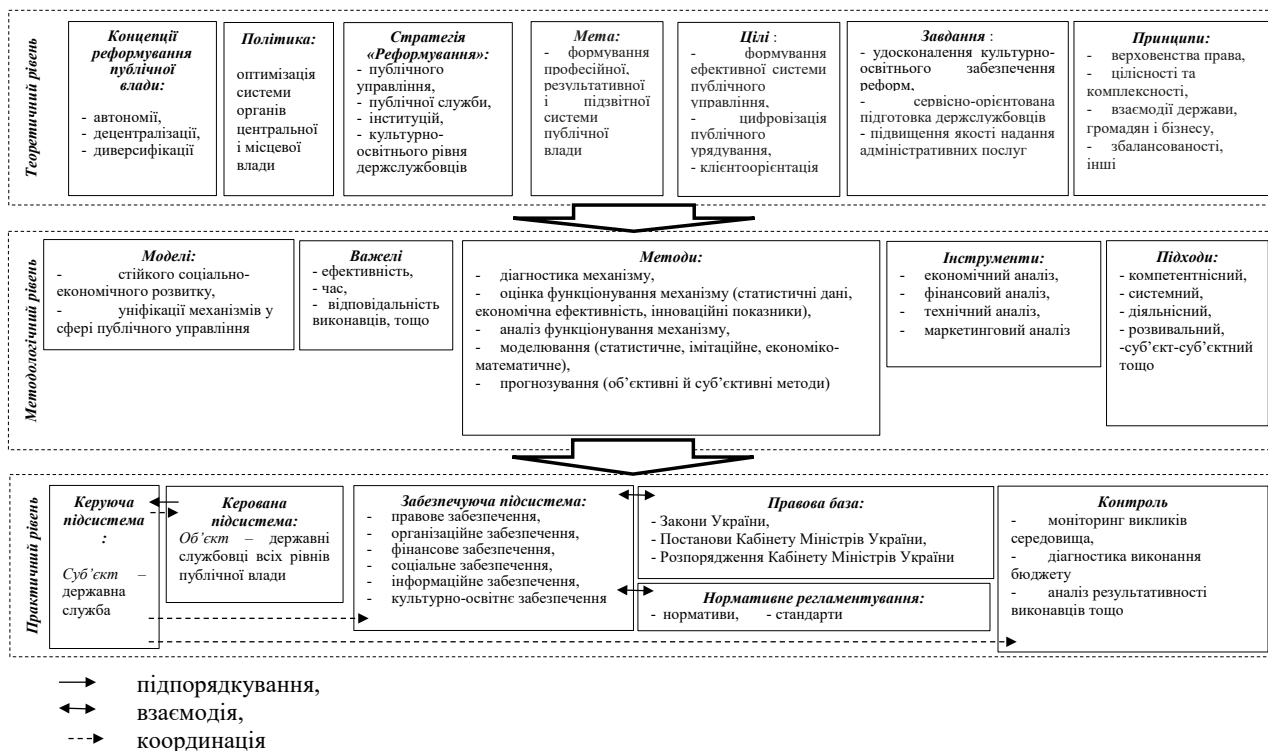

Рис. 1. Механізм культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління в Україні (складено автором)

– культурне забезпечення включає культурно-просвітницьку діяльність за участю публічних службовців;

– освітнє забезпечення включає всі освітні площадки, які можуть бути залучені для підвищення культурно-освітнього рівня фахівців.

Стратегічна карта реалізації елементів механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління в Сумській області представлена на рис. 2.

Зокрема, в Сумській області представлено: три заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування; два театри; філармонія; 13 державних краєзнавчих музеїв та більше 40 громадських музеїв; муніципальна галерея та інші заклади освіти і культури, діяльність яких спрямована на підвищення культурно-освітнього рівня населення регіону (у т.ч. публічних службовців).

Враховуючи наявність лише одного закладу вищої освіти (за інформацією НАДС [1]), який здійснював підготовку фахівців за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» за останні три роки у Чернігівській області (рис. 3), три ЗВО Сумської області можуть здійснювати таку підготовку для потреб не лише Сумського регіону, а й сусідньої області.

Авторські пропозиції апробовані на рівні Шосткинського району Сумської області, для якого була розроблена стратегічна карта реалізації елементів механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління.

Висновки. Отже, за результатами проведеного дослідження особливостей механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління можна зробити такі висновки:

деталізовано елементи механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління в розрізі теоретичного, методологічного і практичного аспектів;

реалізація уточненого механізму забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління дозволяє:

– перейти від традиційних (забюрократизованих) процедур управління до сучасних (на основі цифровізації) технологій електронного урядування;

– підвищення ефективності роботи органів влади і самоврядування (у т.ч. якості публічних послуг) завдяки децентралізації повноважень.

Результати даного дослідження можуть бути використанні у практичній діяльності органів публічної влади та місцевого самоврядування,

	Організаційне забезпечення	Економічне забезпечення	Соціальне забезпечення	Освітнє забезпечення	Культурне забезпечення	Наукове забезпечення
Засоби	– нова або оновлена організаційна структура управління органів публічної влади	– бюджет, – гранти, – національні програми / проекти, – інвестиційні проекти, – проекти економічного розвитку, – власні кошти фізичних осіб	– центри надання адміністративних послуг, – надання соціальних послуг публічними службовцями на місцях	– заклади вищої освіти, – центри підвищення кваліфікації держслужбовців, – відкриті освітні ресурси (освітні платформи в Інтернеті)	– заклади культури і мистецтв, – спеціально створені площадки для культурних заходів (у т.ч. у Інтернеті)	– науково-дослідні інститути, – наукові фірми, – інноваційні фірми
Заходи	– нові повноваження місцевих органів публічної влади (в рамках децентралізації повноважень), – нові управлінські технології	– проведення культурно-освітніх заходів для підвищення рівня публічних службовців на платній і безплатній основі	– нові публічні послуги (у т.ч. з застосуванням цифрових технологій), – інфраструктурне забезпечення формування ринку публічних послуг	– освітньо-професійні програми навчання, – освітньо-наукові програми навчання, – освітні програми перенавчання, – курси підвищення кваліфікації публічних службовців, – стажування (коротко-, середньо- і довгострокове, з відривом і без відриву від основного місця роботи)	– культурно-просвітницькі заходи за участю публічних службовців	– впровадження науково-обґрунтованих проєктів у діяльності органів публічної влади, – застосування нових науковесміх технологій

Рис. 2. Стратегічна карта реалізації елементів механізму культурно-освітнього забезпечення інноваційних трансформацій публічного управління в Сумській обл. (складено автором)

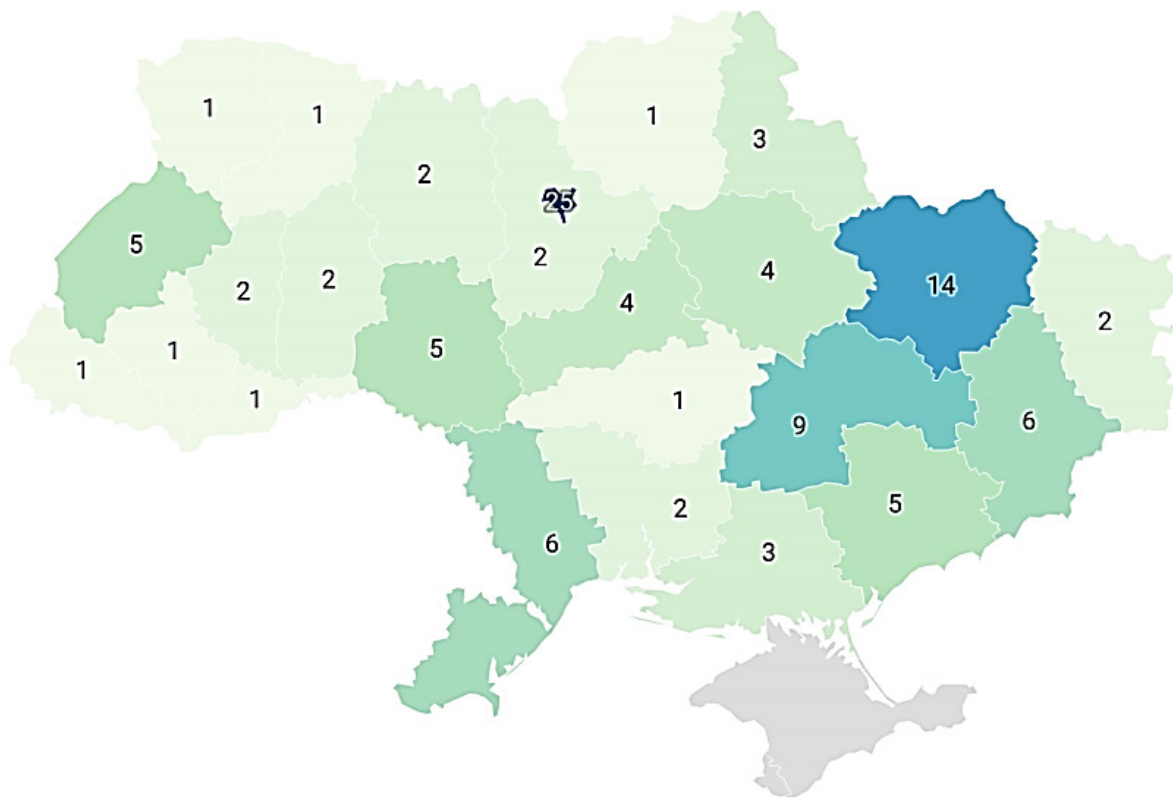

Рис. 3. Кількість ЗВО, які здійснювали підготовку здобувачів вищої освіти за ОР «Магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» у 2018-2020 рр. [1]

а також покладені в основу подальших наукових розвідок щодо удосконалення діяльності органів публічної влади в цілому та механізмів публічного управління зокрема.

ЛІТЕРАТУРА:

1. ЗВІТ про дослідження системи підготовки здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управ-

ління та адміністрування» у 2018-2020 роках. Сайт НАДС. URL: https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/PROFF%20NAVCHANJA/magistri.pdf?fbclid=IwAR2oPWN5sayvG8iuDecyB2dE_DmwqbCcMnBr4U4KVYKhY6ona3P33IN8wio

2. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петрос та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петрос. – Київ : НАДУ, 2018. – 224 с. С.109. <http://academy.gov.ua/pages/dop/28/files/2b45f71c-e57f-4f36-acc4-63fef4e1117c.pdf>